

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

10/5-85

Датум:

31.08.2015.

Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу подносимо следећи извештај:

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Састав комисије:

1. Др Виолета Стојичић, ванредни професор
2. Др Владан Павловић, доцент
3. Др Душан Стаменковић, доцент

2. Одлука Наставно-научног већа број 220/1-8-01 од 15. јула 2015.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме
Душан Славиша Милојевић
2. Година уписа на мастер академске студије
2012/2013.
3. Назив студијског програма
Мастер академске студије англистике

III НАСЛОВ –МАСТЕР РАДА:

Статичка и динамичка употреба глагола у енглеском језику
Stative and Dynamic uses of English Verbs

IV ПРЕГЛЕД -МАСТЕР РАДА:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графика и сл.

Мастер рад кандидата Душана Милојевића садржи 52 странице текста. Рад садржи апстракте на српском и енглеском језику, основни текст, списак референци и списак електронских извора са којих је преузет узорак. Основни текст чине следећа поглавља:

1. *Introduction* (Увод)

- 1.1. *Systemic Functional Grammar* (Системско-функционална граматика)
- 1.2. Verb Forms and Verbal Groups in SFG (Глаголи и глаголски изрази у СФГ)
- 1.3. Process Types in SFG (Типови процеса у СФГ)
- 1.4. The Tense System in SFG (Систем глаголског времена у СФГ)

2. Stative and Dynamic Uses of Verbs (Статичка и динамичка употреба глагола)

- 2.1. Lexical Aspect (Лексички аспект)
- 2.2. Selection of Tense and Aspect in Stative and Dynamic Verbs (Одабир времена и аспекта код статичких и динамичких глагола)

3. *The Research* (Истраживање)

- 3.1. *Objectives and Method* (Циљ и метода)
- 3.2. *Sample* (Узорак)
- 3.3. *Sample Analysis* (Анализа узорка)
 - 3.3.1. Stative Verbs (Статички глаголи)
 - 3.3.2. Dynamic Verbs (Динамички глаголи)
 - 3.3.3. Verbs with both Stative and Dynamic uses (Глаголи у статичкој и динамичкој употреби)
- 3.4. *Discussion* (Дискусија)

4. *Conclusion* (Закључак)

- 4.1. *Results* (Резултати)
- 4.2. *Further Implications* (Даља примена резултата)

У овом раду кандидат истражује употребу статичних и динамичких глагола у енглеском језику. Глаголи се у енглеској реченици употребљавају као динамички или статични како би описали процесе. У Системско-функционалној граматици, процеси су уско везани за употребу глагола, и могу означавати радње, стања, метеоролошке феномене, као и осећања, говор, постојање итд. Динамички глаголи се односе на процесе који се одвијају; одговор на питање "Шта се десило/дешава?" спада у категорију динамичких процеса. Статични глаголи означавају нешто нешто што постоји, и не могу бити одговор на питање "Шта се десило/дешава?". У раду је примењена анализа корпуса на узорку од педесет реченица које садрже глаголе употребљене да опишу статичке процесе, глаголе употребљене да опишу динамичке процесе, као и реченице које садрже истоветне глаголе, а који се могу употребити и статично и динамички. Код последње врсте реченица разматрају се могуће разлике у значењу које поменуте употребе могу изазвати код једног те истог глагола.

В ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА -МАСТЕР РАДА:**1. ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА**

У првом сегменту анализе узорка, кандидат је анализирао енглеске глаголе који се превасходно употребљавају да означе статичке процесе. Такви глаголи означавају менталне процесе, и понекад вербалне, који се у теорији посматрају на граници између менталних и материјалних процеса. Ментални процеси су претежно афективни и когнитивни, и изражавају емоције и стања свесних бића. Код таквих глагола не употребљава се трајни аспект у енглеском језику, јер је он по природи динамички. Такви су глаголи *know, understand, wish, doubt*, и слично.

Други сегмент обухвата динамичку употребу глагола. Глаголи у оваквој употреби означавају материјалне процесе, тј. оне који подразумевају неко деловање, какви су *play, write, listen, read, jump, drink, eat, throw*, итд. За ове глаголе је карактеристична употреба трајног аспекта, јер он приказује трајање динамичког процеса.

У трећем сегменту анализе узорка заступљени су глаголи који се могу употребити и као статички и као динамички. Укупно се анализира двадесет енглеских глагола, а уопштено говорећи, основна разлика огледа се у томе што се за динамичку употребу у употреби језика бира трајни аспект. Глаголски аспект тако утиче на промену у значењу, самим тим што има и други лексички аспект, како се то видело на примерима менталних процеса са глаголом *realise*, нпр. *I realise that there is something of a contradiction here, but so be it. People are realising what particularly the Belfast group has been preaching for years...* У првој реченици глагол је тренутан, док у другој има трајање и означава процес, са променом у значењу, па у првој значи ПОСТАТИ СВЕСТАН НЕЧЕГА, а у другој УВИЋАТИ. Глаголи који означавају материјалне процесе, какав је нпр. *measure*, потпуно мењају своје значење са употребом трајног аспекта, па у статичкој употреби овај глагол означава стање (*The Gaboon viper holds the record for the longest fangs — of the snake's 3 m(10 ft) length, the fangs measure almost 3 cm (1 in)*), а са трајним аспектом има динамичку употребу, и означава радњу (*Programme evaluation, through effectiveness auditing, is measuring the extent to which goals have been attained*).

2. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

У раду је коришћена објективна метода анализе језичког узорка, и то анализа корпуса, како би се утврдиле квалитативне чињенице у вези са појавом која се испитује, и то семантичке импликације динамичке и статичке употребе глагола. Закључци су донешени у вези са општим запажањима у узорку, а и у вези са појединачним експонентима сегмента који је посматран, и то реченицама које садрже глаголе у статичкој и динамичкој употреби. Узорак чине примери преузети из корпуса савременог енглеског језика, тј. језика у употреби. Реченице су класификоване у три групе, и то у једну која обухвата реченице са статичком употребом глагола, у другу групу са реченицама са динамичком употребом глагола и трећу која обухвата глаголе који се могу употребити у статички и динамички, али са променама у значењу.

3. КОНАЧНА ОЦЕНА -МАСТЕР РАДА

Да ли је теза урађена у складу са образложењем наведеним у пријави теме. Да.

Да ли теза садржи све битне елементе. Да.

По чему је теза оригиналан допринос науци.

У теоријском делу рада, кандидат се позива на Downing и Locke (2006:371), који истичу да поред два аспекта у енглеском језику, свршеног и несвршеног, постоји и лексички аспект (енгл. *lexical aspect*), који је суштина свих глагола. Лексички аспект означава начин на који је глагол структурисан у односу на време, за разлику од граматичког аспекта, који се мења у зависности од

намераване поруке. Начин на који граматички аспект доприноси значењу може се схватити само када се узме у обзир то да је он увек у интеракцији са лексичким аспектом. Из теоријских одређења, кандидат закључује да се статичка употреба глагола јавља када се описују стања, која имају дуже трајање и нису временски ограничена, као у реченици *The house stands on a hill*.

Лексички аспект се може модификовати на неколико начина. Прво, додајући прилоге или партикуле, као што је *up*, у реченици *The children have grown in your absence/The children have grown up in your absence*. У првој реченици радња је дужег трајања, док је у другој она ограничена. Друго, лексички аспект се модификује уз помоћ граматичког аспекта, и тиме се једном те истом глаголу даје могућност да означи и статички и динамички процес (Downing и Locke 2006:372), на шта је усмерено истраживање у анализи узорка.

Истраживачки део рада разматра глаголе који се могу употребити и статички и динамички, са освртом на разлике у значењу код једног истог глагола које произлазе из двојаке употребе. Анализирају се глаголско време и аспект, који су поред лексичког аспекта важни да би се утврдило да ли је процес у реченици статички или динамички.

Недостаци тезе и њихов утицај на резултат истраживања. Не постоје.

VI ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене тезе, комисија предлаже:

Да се мастер рад кандидата Душана Милојевића Stative and Dynamic uses of English Verbs прихвати, а кандидату одобри јавна одбрана.

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Весна Стојићић, ванредни професор

Др Владан Павловић, доцент

Др Душан Стаменковић, доцент